

การตั้งถิ่นฐานของคนเมืองใน ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

Settlement of Kon Muang nai in Surat Thani Province

สุพัฒพงศ์ แยม่อม¹ และพิสิฐ นิลเอก²

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการตั้งถิ่นฐาน การปรับตัว อัตลักษณ์ ของคนเมืองใน ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จากผลการศึกษาประชาชนของคนเมืองใน ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เขตอำเภอเมือง พบว่า คนในหมู่ที่ 3 บ้านทุ่งอ่าว มีเพศหญิงและเพศชายจำนวนเท่ากัน มีอายุอยู่ระหว่าง 70 – 79 ปี มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นระหว่าง 60 – 69 ปี มีอาชีพเกษตรกรเป็นส่วนใหญ่และบางส่วนมีการรับจ้างทั่วไป ซึ่งผู้คนส่วนใหญ่นั้นเป็นผู้คนที่เคยอาศัยอยู่ในจังหวัดนครปฐม ราชบุรี เพชรบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม แต่ที่เข้ามาอยู่ในพื้นที่นั้นส่วนใหญ่จะอพยพมาจากจังหวัดนครปฐมและจังหวัดสมุทรสาคร การที่ได้ย้ายถิ่นฐานมา ณ หมู่ที่ 3 บ้านทุ่งอ่าว ตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี นั้นก็มีสาเหตุเนื่องด้วยจากการชักจูงของญาติพี่น้องที่มาอาศัยอยู่ก่อนในพื้นที่และปัญหาทางเศรษฐกิจ ซึ่งในการเข้ามาในสมัยนั้นที่ดินราคาถูกและสามารถจับจองได้เนื่องจากเป็นป่าเสม็ดต้องมีการบุกเบิกถางป่าเพื่อใช้ในการเพาะปลูกหรือใช้เป็นที่อยู่อาศัย ซึ่งการเดินทางมาส่วนใหญ่จะมาด้วยรถไฟมาลงที่ ตำบลมะลวน อำเภอพุนพิน และเดินเท้าจากสถานีรถไฟมายัง หมู่ที่ 3 บ้านทุ่งอ่าว ตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ได้ย้ายถิ่นฐานเข้ามาอยู่ มีการปรับตัวทางด้านภาษาแต่ยังคงยึดภาษาและสำเนียงเดิมในการพูด ในส่วนของอาหารการกินก็มีการปรับให้เข้ากับอาหารทางภาคใต้ จากเดิมกินอาหารรสจัดแต่มาอยู่ภาคใต้ก็ต้องรับประทานอาหารรสจัด มีการรับประทานขมิ้น มีการทำการเกษตรหลายอย่าง โดยมีการนำวิธีการเทคนิคในการปลูกพืชมาปรับใช้ในการทำการเกษตรในพื้นที่ ซึ่งผู้คนเหล่านี้ก็ได้ปรับตัวเรื่อยๆ ในส่วนของประเพณีและวัฒนธรรม มีความคล้ายคลึงกับทางภาคใต้เป็นส่วนใหญ่ แต่สงกรานต์ของคนเมืองในนั้นที่แตกต่างกับภาคใต้คือ มีการร้องเพลงฉ่อย มีการละเล่นลูกช่วง พวงมาลัย มอญซ่อนผ้า สรงน้ำพระ และมีการวางที่วัดในเวลากลางวัน มีการทำแป้งสาโทกินกันในช่วงสงกรานต์แต่ในปัจจุบันก็มีการปรับเปลี่ยนไปจากเดิม

คำสำคัญ : การตั้งถิ่นฐาน, คนเมืองใน, อัตลักษณ์

¹อาจารย์ประจำ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

²อาจารย์ประจำ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Abstract

This research article aims to study the settlement, adaptation, and identity of urban people in Surat Thani province. In this study of the “Kon Muang Nai” people living in the city in Surat Thani province, the samples are people in Moo 3, Ban Thung Ao, The data are presented as follows: the same number of females and males, the age range between 70 - 79 years, and the number of years of living in this province between 60 - 69 years. They are mostly farmers, and some of them are general contract workers. Most of these people used to live in Nakhon Pathom, Ratchaburi, Phetchaburi, Samut Sakhon, and Samut Songkhram. However, people who moved to live here mostly came from Nakhon Pathom and Samut Sakhon. The reason of relocation to Ban Thung Ao, Srivichai Subdistrict, Phunphin District, Surat Thani Province is the persuasion of relatives who had already lived in this area and the low family income. In the past, the land was cheap and able to occupy because it was a forest. Must have pioneered planting or using as a residence. Most of their journeys came by train to Maluan Subdistrict, Phunphin District and walk from the train station to Moo 3, Ban Thung Ao, Srivichai Subdistrict, Phunphin District, Surat Thani Province. As new comers, they needed to adapt to local slang words; however, the original language and accent in speaking still had been retained. Even though these people were used to eating mild favor food, they needed to adapt to the Southern food that were spicy. Turmeric was a main ingredient in the Southern food. There are many agricultural practices with the use of techniques for growing crops in this area. These people have continuously adapted to Southern tradition and culture. Songkran festival from the old town was different from that of the Southern region. They were used to singing “Pleng Choi”, playing “Phuang Malai” “Luk Chuang” and “Mon Son Pa”, sprinkling water onto the Buddha statue, and Thai dancing “Romvong” at the temple in the daytime. Sato was made during Songkran festival. Nowadays cultures and practices have changed over the time.

Keywords: Settlement, Kon Muang Nai, Identity

1. บทนำ

คนเมืองในเป็นคำที่ใช้เรียกคนที่อพยพถิ่นฐานมาจากภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดนครปฐม ราชบุรี เพชรบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เนื่องจากคนเมืองในเหล่านี้มีความต้องการหาแหล่งทำมาหากินใหม่ ๆ เนื่องจากที่ดินทำกินในถิ่นฐานเดิมเริ่มแออัด ประกอบกับฝนฟ้าไม่ตกต้องตามฤดูกาล บางปีฝนแล้ง บางปีน้ำท่วม ข้าวกล้าในนาไม่ไ้ผล จึงพากันโยกย้ายครอบครัวลงมาทางภาคใต้ (ฉัฐกานต์ งามประดิษฐ์, 2559 น.2) ในส่วนของคนเมืองในที่ได้อพยพเข้ามาสู่จังหวัดสุราษฎร์ธานีนั้นมีหลักฐานพบว่าปัจจุบันมี คนเมืองในตั้งชุมชนกระจายอยู่หลายแห่งในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ บ้านไผ่พระ ตำบลมะลวน บ้านใต้โค้ง ตำบลท่าข้าม บ้านทุ่งอ่าว ตำบลศรีวิชัย ในพื้นที่อำเภอพุนพิน ส่วนในพื้นที่ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ได้แก่ บ้านนิคม ตำบลขุนทะเล บ้านน้ำซับ ตำบลมะขามเตี้ย และบ้านใหม่พัฒนา ตำบลวัดประดู่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งคนในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีนั้นเรียกขานคนเหล่านี้ว่า “คนเมืองใน” (นกคต มณีวัต, ม.ป.ป.)

ทั้งนี้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีนั้นเป็นพื้นที่เป็นที่กว้างใหญ่โดยมีสภาพภูมิประเทศที่หลากหลายทั้งที่ราบสูง ภูมิประเทศแบบภูเขา รวมทั้งที่ราบชายฝั่งซึ่ง เหมาะแก่การทำอาชีพเกษตรกรรมค้าขาย และอาชีพอื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งมีพื้นที่ครอบคลุมถึงในบริเวณอ่าวไทย ทั้งบริเวณที่เป็นทะเล และเป็นเกาะอีกทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ นอกจากนี้จังหวัดสุราษฎร์ธานีนับเป็น ศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่สำคัญของภาคใต้ตอนบนมีความเจริญรุ่งเรือง เป็นอย่างมากจึงทำให้จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นที่น่าสนใจแก่นักท่องเที่ยวและผู้สนใจหลากหลายกลุ่มหลังไหลอพยพย้ายถิ่นฐานเข้ามา (ฉัฐกานต์ งามประดิษฐ์, 2559)

ตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เกิดจากการแบ่งท้องที่ตำบลลิเล็ด และตำบลพุนพิน มารวมตัวกันเป็นตำบลศรีประดู่ด้วย 3 หมู่บ้าน ได้แก่บ้านหัวเขา บ้านดอนทราย บ้านทุ่งอ่าว ในตำบลศรีวิชัยเป็นอีกหนึ่งพื้นที่ ที่มีคนเมืองในเข้ามาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากซึ่งมีลักษณะภูมิประเทศพื้นที่โดยทั่วไป มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มมีแม่น้ำไหลผ่านคือ คลองพุนพินซึ่งเป็นสาขาของแม่น้ำตาปี และมีพื้นที่บางส่วนเป็นที่ราบเชิงเขา ในส่วนลักษณะภูมิอากาศได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ทำให้มีช่วงฤดูฝนยาวนาน และมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านทำให้ฤดูร้อนและฤดูฝนระยะเวลาใกล้เคียงกันทำให้ฤดูฝนมีน้ำมากเกิน ไปและฤดูร้อนเกิดการขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้ ในฤดูแล้ง (องค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี, มปป.)

จากการศึกษาข้อมูลพบว่าในตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความหนาแน่นของประชากรคนเมืองในเป็นจำนวนมากและวิถีชีวิตของคนเมืองใน นั้นมีความแตกต่างไปจากคนเมืองในในพื้นที่อื่นๆของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและประเพณี รวมทั้งคนเมืองในมีความถนัดและชำนาญในด้านการเกษตรกรรม จะเห็นได้ว่าจากการที่คนเมืองในได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่ตำบลศรีวิชัยได้มีการทำเกษตรกรรม โดยเริ่มแรกที่มาเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่นั้นคนเมืองในได้มีการประกอบอาชีพทำนา ต่อมาก็ได้ปรับเปลี่ยนมาเป็นการปลูกฝรั่งและในภายหลังได้มีการปรับเปลี่ยนมาเป็นปลูกยางและปาล์มในปัจจุบัน แต่ทั้งนี้ก็ได้มีการปลูกแดงโมเสริมในพื้นที่จนทำให้แดงโมทุ่งอ่าวนั้นโด่งดังและขึ้นชื่อเป็นที่รู้จักกันโดยแพร่หลาย โดยจากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยรู้สึกสนใจที่จะศึกษาประเด็นของการตั้งถิ่นฐาน และการปรับตัวของคนเมืองในว่ามีความเป็นมาอย่างไรและเข้ามาตั้งถิ่นฐานที่นี้ทำไม มีการปรับตัวให้เข้ากับพื้นที่และคนในชุมชนอย่างไร และมีวิถีชีวิตในการดำรงชีวิตอย่างไร

2. วัตถุประสงค์ของการทำวิจัย

1. เพื่อศึกษาการตั้งถิ่นฐานของคนเมืองใน หมู่ที่ 3 บ้านทุ่งอ่าว ตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาการปรับตัวของคนเมืองใน หมู่ที่ 3 บ้านทุ่งอ่าว ตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของคนเมืองใน หมู่ที่ 3 บ้านทุ่งอ่าว ตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีจำนวน 260 ครัวเรือน แยกเป็นชาย 460 คน หญิง 413 คน รวมประชากรจำนวน 843 คน

3. ผลการดำเนินงานวิจัย

ประชากร ได้แก่ ประชาชนใน ตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งหมด 3 หมู่บ้าน จำนวน 2,179 คน (สถิติสำนักงานทะเบียนราษฎร์จังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2561) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้แบบ สัมภาษณ์ได้กลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้เครื่องมือวิจัยประกอบด้วยแบบ สัมภาษณ์ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการสัมภาษณ์ โดยสถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย จำนวน ร้อยละ การแจกแจงความถี่ ร่วมด้วยสถิติเชิงพรรณนาหรือบรรยาย (Descriptive Statistic) โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบ บริบท (Content Analysis Technique) และการเขียนบรรยายแบบพรรณนาโวหาร

4. ผลการวิจัย

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และเป็นเพศชาย 10 คน คิดเป็นร้อยละ 50 มีอายุในช่วงอายุ 70-79 ปี มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 ระยะเวลาที่อยู่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นช่วง 60-69 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 18 คน คิดเป็น ร้อยละ 50.0
2. พื้นเพเดิมของท่านเป็นคนที่ใดแล้วเหตุผลใดที่ท่านได้เข้ามาอยู่ที่บ้านทุ่งอ่าว และท่านมีวิธีการดำเนิน ชีวิตเดิมเป็นอย่างไร

พื้นเพเดิมเป็นคนจังหวัดนครปฐม ... “สาเหตุที่ย้ายเข้ามาในบ้านทุ่งอ่าว.. ย้ายตามแฟนมาและ เศรษฐกิจที่นครปฐมไม่ค่อยดี”

สาเหตุที่ย้ายเข้ามาในบ้านทุ่งอ่าว ... “ย้ายตาม พ่อแม่” วิธีการดำเนินชีวิตเดิม นั้น “มีการประกอบทำนา หากินตามคลอง ตามทุ่งนา”

“ นั้นเกิดที่นี่ แต่พื้นเพเดิมของพ่อแม่ฉันเป็นคนจังหวัดสมุทรสาคร” สาเหตุที่ย้ายเข้ามาในบ้านทุ่งอ่าว นั้นไปได้บอกว่า “ เดิมพ่อของฉันนั้น ได้ย้ายตามลุงลงมาเพื่อที่จะมาจับจองที่ทำกิน เพราะที่ โนนนั้นเศรษฐกิจไม่ดี จน ” วิธีการดำเนินชีวิตเดิมนั้นไปสุชาติได้บอกว่า “ เดิมพ่อฉันนั้นนานา และฉันก็ได้ทำนาตามพ่อและก็ได้ปลูกผลไม้ แต่ตอนหลังนั้นก็ได้มาเปิดร้านขายของชำ ”

3. ท่านมีการปรับตัวให้เข้ากับชุมชนที่ท่านอยู่อย่างไร

“การที่เข้ามาอยู่แต่ก่อนเป็นป่าเสม็ด มีการทำนา แล้วก็มีการเปลี่ยนแปลงเป็นทำสวนฝรั่ง สวนชมพู และปัจจุบันนั้นก็ได้มีการปลูกปาล์ม เพราะว่าราคาข้าวถูกก็เลยหันมาปลูกปาล์ม น้ำมัน ได้มีการจับจองพื้นที่ทำกิน เพราะว่าเมื่อก่อนพื้นที่มีราคาถูกไร่ละ 100 - 1,000 บาท มีการปรับตัวด้านอาหาร การกินจากเดิมนั้นกินอาหารรสชาติจะอ่อนกว่าไม่กินขมิ้นและหลังจากได้กินอาหารของคนใต้ก็กินอาหารเหมือนคนใต้มาได้มาโดยตลอด ส่วนด้านภาษาแต่ก่อนฟังภาษาใต้ไม่ออก และพูดภาษาใต้ไม่ได้ แต่สามารถฟังออกบางคำ มีการทำนา แล้วก็มีการเปลี่ยนแปลงเป็นทำสวนฝรั่ง สวนชมพู และปัจจุบันนั้นก็ได้มีการปลูกปาล์ม เพราะว่าราคาข้าวถูกก็เลยหันมาปลูกปาล์ม น้ำมัน ”

“การเข้ามานั้นเมื่อก่อนนั้นเป็นป่าเสม็ด และได้เข้ามาจับจองที่ดินทำกินกันส่วนที่เป็นที่นั่นก็ซื้อต่อจากคนที่มาอยู่ก่อนแต่ก็มีการทำนามาตลอดจนมาถึงช่วงที่สุเทพเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการเกษตรนั้นสุเทพได้ให้ทำเป็นไร่นาสวนผสมมีการปลูกผลไม้พวกชมพู ชมพูนั่นมีรสหวานมาก เพราะลุงได้ไปศึกษาเทคนิคการปลูกที่ฝ่ายนครปฐม และรสชาติชมพูที่หวานนั้นก็เพราะดินที่ปลูกด้วยที่ทุ่งอ่าวนั้นดินดีด้วย ส่วนแดงโมนั้นเพิ่งมาปลูกเมื่อ 10 ปีที่แล้ว”

... “ การเข้ามานั้นก็ย้ายตามแม่มาตั้งแต่อายุ 17 ปี ตอนย้ายมานั้นก็ย้ายมาอยู่กับแม่เพราะแม่นั้นย้ายตามพ่อมา ตอนย้ายมานั้นก็มีการปรับตัวยากเหมือนกัน เมื่อก่อนนั้นย้ายมาก็ประกอบอาชีพทำนา ปลูกผลไม้และในปัจจุบันนั้นก็ไปปลูกปาล์ม น้ำมัน เพราะว่าราคาข้าวขึ้นขายแล้วได้กำไรไม่คุ้มเลย หันมาปลูกปาล์ม ส่วนด้านการกินนั้นก็มีการปรับตัวยากเหมือนกันเพราะไม่กินขมิ้นแต่ตอนนี้ได้มีการปรับตัวมากินอาหารแบบคนใต้ส่วนด้านภาษานั้นฟังภาษาใต้ไม่ออก แต่ตอนหลังก็ฟังรู้เรื่องบ้างแต่พูดไม่ได้ เมื่อก่อนนั้นคนเมืองในนั้นกินมะรุมนคนใต้เลยเรียกคนเมืองในว่า “ลาวกินไม้ไผ่” ส่วนคนเมืองในเรียกคนใต้ว่า “คำป้อ” ส่วนการหากินนั้นก็หากินตามคลอง ตามทุ่งนา เมื่อก่อนนั้นลำบากมากไม่มีไฟฟ้า ถนน และเพิ่งมีมาไม่นาน ”

“ การเข้ามานั้นเข้ามาโดยการชักจูงของญาติพี่น้องตอนที่เข้ามานั้นแต่ก่อนก็ทำนาและทำสวน ชมพู แต่ปัจจุบันก็หันมาปลูกปาล์ม น้ำมัน สาเหตุรายได้ไม่เพียงจากการทำนาเมื่อก่อนปรับตัวได้ยากให้เข้ากับคนในชุมชนเพราะพื้นที่เป็นป่าแต่กับคนในชุมชนเข้ากันได้โดยการติดต่อหาหรือกัน การเดินทางเข้ามาในชุมชนลำบากเมื่อก่อนไม่มีไฟฟ้า ที่ดินแถมนี้ถูก หากินได้ง่าย อาหารการกินแรกๆ ปรับตัวยากเพราะอาหารทางใต้รสชาติ เมื่อเข้ามาอยู่พูดภาษาใต้และฟังภาษาใต้ไม่ออกแต่หลังๆ มากี่สามารถปรับตัวพูดภาษาใต้และฟังภาษาใต้ ออก ”

4. อัตลักษณ์ วัฒนธรรมและประเพณีของท่านเป็นอย่างไร แล้วสำหรับคนรุ่นหลังนั้นได้มีวิถีในการดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณีของคนเมืองได้อย่างไร

... “ในส่วนของอัตลักษณ์ ยายก็ยังใช้ภาษาแบบเดิม ส่วนคนรุ่นใหม่ นั้น หลังๆก็มีการใช้คำได้แต่สำเนียงก็ยังเป็นคนเมืองในอยู่ วัฒนธรรมเดิมเหมือนการส่งตายายที่นี้ก็เหมือนกับศาลไทยที่นั่นสาเหตุที่การปลูกผลไม้ ก็มาจากศาลไทยเพราะต้องใช้ผลไม้ในการทำพิธี ศาลไทยก็จะมีขนมกล้วย ขนมนาง ขนมนขาว การจัดงานบวชที่นั่นก็เหมือนงานบวชที่นี้ ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ จะมีการเล่นสงกรานต์กันในวันวัด มีการร้อง ร้องเพลงช้อย เล่นกันสามวันสามคืน ส่วนหนังตะลุงตัวละครก็เหมือนๆ กัน แต่ใช้ภาษากลาง มีการละเล่นต่างๆ สำหรับคนรุ่นหลังก็ไม่ค่อยได้นำประเพณีมาเล่น เช่น สงกรานต์ในวันวัดก็ไม่มีแล้วเพราะคนรุ่นหลังออกไปเล่นในเมือง ทำให้ประเพณีเดิมๆ ที่เคยมีจางหายไป”

“วัฒนธรรมก็มีการสืบทอดและนำไปปฏิบัติ เหมือนการไปวัด ไปงานบวชก็เหมือนกับคนได้ แต่ตอนอยู่ที่นั่นก็มีการไหว้เจ้าเพราะว่าบางบ้านนั้นเป็นคนจีนจึงมีการไหว้เจ้าแล้วที่นี้มีการแจกขนมให้กับเด็กข้างๆบ้านหลังจากนั้นบางบ้านที่เชื้อสายไทยนั้นก็มีการทำตามโดยมีการไหว้เจ้าเหมือนกัน แต่คนที่นั่นไหว้ศาลพระภูมิ อัตลักษณ์นั้นคงภาษาคนเมืองในไว้ ไม่สามารถพูดได้ สำหรับคนรุ่นหลังก็ไม่ค่อยเอาประเพณีมาปฏิบัติสืบทอดแล้ว”

“ประเพณีจะมีการนับถือผี หากใครคิดผีก็จะมีการนำมาแก้ ส่วนวัฒนธรรมนั้นก็จะเป็นแบบมอญจะแต่งตัวเหมือนผู้หญิง มีการแต่งหน้า มีการใส่ผ้าแบบจงกระเบนยาว ๆ มีการเอาดอกไม้ทัดหู จะโกนผมตอนเช้าวันบวช ไม่ได้โกนตอนวันมีงาน สำหรับคนรุ่นหลัง ไม่มีการสืบทอด แต่การบวชนั้นยังมีอยู่แต่น้อย”

5. สรุปผลการศึกษา

1. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

จากการศึกษาประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 3 บ้านทุ่งอ่าว ตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวนทั้งสิ้น 20 คน พบว่า คนในหมู่ที่ 3 บ้านทุ่งอ่าว มีเพศหญิงและเพศชายจำนวนเท่ากันอย่างละ 50.0% มีอายุอยู่ระหว่าง 70 – 79 ปี 40.0% มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นระหว่าง 60 – 69 ปี 50.0% มีอาชีพเกษตรกร 50.0% ประชาชนที่มีพื้นเพเดิม มาจากจังหวัดนครปฐม สมุทรสาคร เพชรบุรี ทั้งหมด เนื่องจากประชาชนที่มาอาศัยในหมู่ที่ 3 บ้านทุ่งอ่าว ต่างอพยพมาจับจองที่ดิน ในสมัยนั้น โดยรัฐและท้องถิ่นให้สิทธิในการประกอบอาชีพในที่ดินในการทำกิน ดังนั้นแล้วประชาชน จึงเป็น มาจากจังหวัดนครปฐม สมุทรสาคร เพชรบุรี ทั้งหมดของหมู่ที่ 3 บ้านทุ่งอ่าว

2. สรุปผลการวิเคราะห์คำสัมภาษณ์ของประชาชน

จากการศึกษา การศึกษาการตั้งถิ่นฐานของคนเมืองใน จังหวัดสุราษฎร์ธานี กรณีศึกษาหมู่ที่ 3 บ้านทุ่งอ่าว ตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถสรุปผลการวิเคราะห์คำสัมภาษณ์ของประชาชนเป็นประเด็นได้ ดังนี้

2.1 พื้นเพเดิมของท่านเป็นคนที่ใดแล้วเหตุผลใดที่ท่านได้เข้ามาอยู่ที่บ้านทุ่งอ่าว และท่านมีวิธีการดำเนินชีวิตเดิมเป็นอย่างไร พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นประชาชนที่มีพื้นเพเดิม มาจากจังหวัด นครปฐม สมุทรสาคร เพชรบุรีและบางคนที่กำเนิดที่บ้านทุ่งอ่าว ตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งสาเหตุที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานที่บ้านทุ่งอ่าว เพราะเศรษฐกิจที่อาศัยอยู่เดิมไม่ดี มีความยากจน หากินค่อนข้างลำบากบางครอบครัวก็ย้ายตามพรรคพวกหรือญาติพี่น้องของตนเองที่ได้มาอยู่ที่บ้านทุ่งอ่าวมาก่อนหน้านี้ ซึ่งวิธีการดำเนินชีวิตนั้นเป็นการประกอบอาชีพทำนา ปลูกผลไม้

2.2 การปรับตัวให้เข้ากับชุมชน พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่าง เป็นประชาชนที่เกิดมาจากที่อื่นแล้วย้ายเข้ามา และประชาชนที่เกิดที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในการปรับตัวของคนที่เกิดจากที่อื่นและย้ายเข้ามา จะต้องมีการปรับตัวมากกว่าคนที่เกิดที่นี่ ทั้งด้านภาษา การเข้ามาในบ้านทุ่งอ่าวแรกๆนั้น สามารถที่จะเข้าใจคำพูดภาษาใต้ได้ ด้านการกินอาหารนั้น มีรสชาติที่จัดและเผ็ด มีการกินไขมันที่เป็นส่วนผสมของการทำอาหารซึ่งช่วงแรกๆ ก็กินไม่ค่อยได้กิน ไม่เป็น ส่วนการปรับตัวเข้ากับชุมชนนั้น เพราะการฟังคำพูดไม่ออกจริงสื่อสารกันค่อนข้างยากในช่วงแรก แต่ก็มาได้มีการปรับตัวเรื่อย ๆ จนสามารถเข้าใจภาษาใต้ได้ ออก แต่บางคนก็พูดไม่ได้ บางคนพูดได้ จึงทำให้มีการติดต่อกับชุมชนอื่นๆ ที่เป็นคนใต้ได้มากขึ้น ส่วนอาหารก็เริ่มที่จะกินอาหารภาคใต้เป็น ไขมันก็เริ่มนำมาเป็นส่วนผสมของอาหารเริ่มที่จะกินเป็น ส่วนคนเมืองในที่เกิดที่บ้านทุ่งอ่าวแล้วก็เป็นคนรุ่นต่อๆมาบางคนแม่ตั้งท้อง แต่มาเกิดที่นี่ บางคนแม่มาตั้งท้องที่นี่ ซึ่งในการปรับตัวก็ไม่ค่อยยากเหมือนคนที่ย้ายเข้ามา เพราะทางด้านภาษาเกิดมาก็ได้ยินคนพูดภาษาใต้ และภาษาของคนเมืองในแล้ว ด้านอาหารก็ได้กินอาหารที่เป็นรสชาติของคนใต้ที่มีการปรุงรสชาติเผ็ด ๆ จัด สามารถกินไขมันได้ การเข้าหาคนในชุมชนข้างเคียงก็ง่าย เพราะสามารถที่จะฟังภาษาใต้ได้ ออก บางคนก็สามารถพูดภาษาใต้ได้

2.3 อัตลักษณ์ วัฒนธรรมและประเพณีเป็นอย่างไร แล้วสำหรับคนรุ่นหลังนั้นได้มีวิธีในการดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณีของคนเมืองในอย่างไร พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างด้านอัตลักษณ์ทางภาษา ประชาชนยังคงมีการพูดคุยเป็นภาษาท้องถิ่นเดิมของคนเมืองใน ถึงแม้บางคนจะพูดภาษาใต้ได้ แต่ก็ใช้เป็นเพียงการติดต่อกับคนภายนอก ซึ่งหากเป็นในชุมชนก็จะเป็นการพูดภาษาท้องถิ่นของคนเมืองในล้วน ๆ ประเพณีและวัฒนธรรม มีความคล้ายคลึงกับทางภาคใต้เป็นส่วนใหญ่ จะมีสงกรานต์ สงกรานต์ของคนเมืองในนั้นที่แตกต่างกับภาคใต้ ร้องเพลงฉ่อย จะมีการละเล่นลูกช่วง พวงมาลัย มอญช้อนผ้า สรงน้ำพระ และมีการรำวงที่วัดในเวลากลางวัน มีการทำแข่งสาโทกินกันในช่วงสงกรานต์ มีการนับถือผี หากใครผีก็จะมีการนำมาแก้ ส่วนวัฒนธรรมนั้นก็จะเป็นแบบมอญ จะแต่งตัวเหมือนผู้หญิง มีการแต่งหน้า มีการใส่ผ้าแบบโจงกระเบนยาว ๆ มีการเอาดอกไม้ทัดหู จะ โคนผมตอนเช้ามัดมวย สำหรับคนรุ่นหลัง วัฒนธรรมและประเพณีของคนเมืองในที่แตกต่างกันไปจากคนภาคใต้นั้นก็ได้ถูกกลืนกันไปหมด ไม่มีการสืบทอดสิ่งเดิม ๆ ที่เคยมีมา ส่วนใหญ่จะเป็นการกลมกลืนไปกับวัฒนธรรมประเพณีของคนภาคใต้ไปแล้ว

2.4 ความคิดเห็นอื่นๆ พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เดินทางมาที่หมู่ 3 บ้านทุ่งอ่าว ตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยการนั่งรถไฟและเรือมาลงที่สถานีรถไฟมะลวนหรือพุนพิน แล้ว

เดินทางต่อด้วยเท้าเข้ามายังในหมู่บ้านที่ไม่มีถนนต้องเดินลุยทุ่งนา จนเกิดเป็นเส้นทางเล็กๆ ที่ใช้ในการเดิน บริเวณ หมู่ 3 บ้านทุ่งอ่าวเป็นพื้นที่ที่มีป่าหนึ่ดมาก ในการสร้างบ้านต้องขุดป่าหนึ่ดเพื่อสร้างบ้าน ซึ่งการสร้างบ้านจะเป็นการ สร้างบ้าน 2 ชั้น เพื่อกันน้ำท่วม เพราะเป็นพื้นที่ที่น้ำท่วมถึง บ้านทุ่งอ่าวที่ดินมีราคาถูกแถมไม่มีการเข้ามาถึงของ ไฟฟ้า คนได้จะเรียกคนเมืองในว่า ลาวนาต่าง และคนเมืองในจะเรียกคนได้ว่า คำป้อ

อภิปรายผลการศึกษา

จากการสรุปผลการศึกษา “การตั้งถิ่นฐานของคนเมืองใน จังหวัดสุราษฎร์ธานี กรณีศึกษา ตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ในครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลการวิจัยโดยแยกเป็นประเด็นได้ ดังนี้

ด้าน พื้นเพเดิมเป็นคนที่ใดแล้วเหตุผลใดที่ได้เข้ามาอยู่ที่บ้านทุ่งอ่าว และมีวิธีการดำเนินชีวิตเดิม เป็นอย่างไร?

พบว่าโดยรวมแล้ว ประชาชนมีพื้นเพเดิมมาจากจังหวัดนครปฐม สมุทรสาคร เพชรบุรีและบางคนที่กำเนิดที่บ้านทุ่งอ่าว ตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งสาเหตุที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานที่บ้านทุ่งอ่าว เพราะเศรษฐกิจที่อาศัยอยู่เดิมไม่ดี มีความยากจน หากินค่อนข้างลำบาก บางครอบครัวก็ย้ายตามพ่อค้าหรือญาติพี่น้องของตนเองที่ได้มาอยู่ที่บ้านทุ่งอ่าวมาก่อนหน้านี้ ซึ่งวิธีการดำเนินชีวิตนั้นเป็นการประกอบอาชีพทำนา ปลูกผลไม้ ผลการศึกษาข้างต้นนี้ค่อนข้างสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนิสา พันยาง (2558). ได้ศึกษาเรื่อง “การตั้งถิ่นฐานและการปรับตัวของชาวมุสลิมในเขต เทศบาลนคร จังหวัดพิษณุโลก” ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐานนั้นมาจาก 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านกายภาพ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจ ในส่วนผลงานวิจัยของชุตินา หมั่นสี,อลงกรณ์ อินทรรักษา และ อรอนงค์ ศิวินิล (2558) ได้ศึกษาเรื่อง “ การตั้งถิ่นฐานมนุษย์บนพื้นที่จำกัดในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่พูลและลุ่มน้ำแม่พ่อง ตำบลแม่พูล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ” เมื่อประชากรเพิ่มมากขึ้น ประชากรจึงค่อย ๆ ขยายการตั้งถิ่นฐาน ส่วนผลงานวิจัยของเพ็ญพิชชา ซูศรี,อลงกรณ์ อินทรรักษา และ อรอนงค์ ศิวินิล (2558). ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานของประชากรในเขตพื้นที่ประสภักย์พิบัติดินถล่ม หมู่บ้านหน้าถ้ำและหัวเตย ตำบลท่าอุแท อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” สิ่งที่ประชากรในพื้นที่ใช้เป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจเพื่อตั้งถิ่นฐานบริเวณนี้ เรียงลำดับตามความต้องการ 5 ประการ ได้แก่ความใกล้ไกลพื้นที่เกษตรกรรมแหล่งน้ำ แหล่งชุมชน และมีสภาพภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบ ตามลำดับ ส่วนผลงานวิจัยของธวัชชัย ท้องสมุทร (2558) ได้ศึกษาเรื่อง “วิถีชีวิตชาวใต้” ผลการศึกษาพบว่า เป็นวิถีที่มีความหลากหลายไม่ว่าจะเป็นการเป็นอยู่ การประกอบอาชีพ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีอุปกรณ์ วัสดุ เครื่องใช้ต่างๆ ที่ตัวช่วยในการประกอบอาชีพ ที่เป็นภูมิปัญญา และที่มีการพัฒนามาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

การปรับตัวให้เข้ากับชุมชน

พบว่าโดยรวมแล้ว มีประชากรที่เกิดมาจากที่อื่นแล้วย้ายเข้ามา และเป็นประชากรที่เกิดที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในการปรับตัวของคนที่เกิดจากที่อื่นและย้ายเข้ามา จะต้องมีการปรับตัวมากกว่าคนที่เกิดที่นี้ ทั้งด้านภาษา การเข้ามาในบ้านทุ่งอ่าวแรก ๆ นั้น สามารถที่จะเข้าใจคำพูดภาษาใต้ได้ ด้านการกินอาหารนั้นมีรสชาติที่จัดและเผ็ด มีการกินขมิ้นที่เป็นส่วนผสมของการทำอาหารซึ่งช่วงแรกๆ ก็กินไม่ค่อยได้กินไม่เป็น ส่วนการปรับตัวเข้ากับชุมชนนั้นเพราะการฟังคำพูดไม่ออกจริงสื่อสารกันค่อนข้างยากในช่วงแรก แต่ก็มาก็ได้มีการปรับตัวเรื่อย ๆ จนสามารถเข้าใจภาษาใต้ออก แต่บางคนก็พูดไม่ได้ บางคนพูดได้ จึงทำให้มีการติดต่อกับชุมชนอื่นๆที่เป็นคนใต้ได้มากขึ้น ส่วนอาหารก็เริ่มที่จะกินอาหารภาคใต้เป็น ขมิ้นก็เริ่มนำมาเป็นส่วนผสมของอาหารเริ่มที่จะกินเป็น ส่วน

คนเมืองในที่เกิดที่บ้านทุ่งอ่าวแล้วก็เป็นคนรุ่นต่อๆมาบางคนแม่ตั้งท้อง แต่มาเกิดที่นี่ บางคนแม่มาตั้งท้องที่นี่ ซึ่งในการปรับตัวก็ไม่ค่อยยากเหมือนคนที่ย้ายเข้ามา เพราะทางด้านภาษาเกิดมาก็ได้ยินคนพูดภาษาได้ และภาษาของคนเมืองในแล้ว ด้านอาหารก็ได้กินอาหารที่เป็นรสชาติของคนได้ที่มีการปรุงรสชาติเผ็ดๆ จัด สามารถกินขมมันได้ การเข้าหาคนในชุมชนข้างเคียงก็ง่าย เพราะสามารถที่จะฟังภาษาได้ออก บางคนก็สามารถพูดภาษาได้ ผลการศึกษาข้างต้นนี้ค่อนข้างสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ของนิสา พันยาง (2558) ได้ศึกษาเรื่อง “การตั้งถิ่นฐานและการปรับตัวของชาวมุสลิมในเขตเทศบาลนคร จังหวัดพิษณุโลก” การปรับตัวนั้นชาวมุสลิมมีการปรับตัวรับกับวัฒนธรรมได้ดี มีการแลกเปลี่ยนกันทางวัฒนธรรมมีแสดงออกทางภาษา อาหารและการแต่งกาย ในส่วนผลงานวิจัยของของณัฐกานต์งามประดิษฐ์ (2558) ได้ศึกษาเรื่องการปรับตัวของ “คนเมืองใน” จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีการปรับตัว 3 ด้านดังนี้ (1) การปรับตัวทางด้านสังคม (2) การปรับตัวด้านวัฒนธรรม (3) การปรับตัวด้านเศรษฐกิจ

อัตลักษณ์ วัฒนธรรมและประเพณีเป็นอย่างไร แล้วสำหรับคนรุ่นหลังนั้นได้มีวิธีในการดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณีของคนเมืองในอย่างไร?

พบว่าโดยรวมแล้ว ด้านอัตลักษณ์ทางภาษา ประชาชนยังคงมีการพูดคุยเป็นภาษาท้องถิ่นเดิมของคนเมืองใน ถึงแม้บางคนจะพูดภาษาได้ แต่ก็ไม่เป็นเพียงการติดต่อกับคนภายนอก ซึ่งหากในชุมชนก็จะเป็นการพูดภาษาท้องถิ่นของคนเมืองในล้วนๆ ประเพณีและวัฒนธรรม มีความคล้ายคลึงกับทางภาคใต้เป็นส่วนใหญ่ จะมีสงกรานต์ สงกรานต์ของคนเมืองในนั้นที่แตกต่างกับภาคใต้ ร้องเพลงฉ่อย จะมีการละเล่นลูกช่วง พวงมาลัย มอญ ช้อนผ้า สรงน้ำพระ และมีการร่ายที่วัดในเวลากลางวัน มีการทำเป็งสาโทกินกันในช่วงสงกรานต์ มีการนับถือผี หากใครผิผีก็จะมีการนำมาแก้ ส่วนวัฒนธรรมนั้นก็จะบวชแบบมอญ จะแต่งตัวเหมือนผู้หญิง มีการแต่งหน้า มีการใส่ผ้าแบบโจงกระเบนยาวๆ มีการเอาดอกไม้ทัดหู จะโกนผมตอนเช้าวัดบวช สำหรับคนรุ่นหลัง วัฒนธรรมและประเพณีของคนเมืองในที่แตกต่างกันจากคนภาคใต้นั้นก็ได้ถูกกลืนกันไปหมด ไม่มีการสืบทอดดั้งเดิมๆที่เคยมีมาส่วนใหญ่จะเป็นการกลมกลืนไปกับวัฒนธรรมประเพณีของคนภาคใต้ไปแล้ว ผลการศึกษาข้างต้นนี้ค่อนข้างสอดคล้องกับผลงานวิจัยของเสริมศักดิ์ ขุนพล (2557) ได้ศึกษาเรื่อง “ การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมความเชื่อของชุมชนเกาะข่อย ” ผลการศึกษาพบว่า วัฒนธรรมความเชื่อที่ถูกยอมรับให้เป็นอัตลักษณ์ของชุมชนเกาะข่อย ความเชื่อที่ผูกพันกับศาสนาและความเชื่อที่ผูกพันกับการดำรงชีวิตและทำมาหากิน โดยแสดงออกมาในรูปแบบของพิธีกรรมบุคคล และประเพณีต่างๆ ในส่วนของนฤมล ขุนวิช่วยและมานะ ขุนวิช่วย (2554) ได้ศึกษาเรื่อง “ชีวิตและวัฒนธรรมชาวเลอุรักลาไวแห่งทะเลอันดามัน ” ผลการศึกษาพบว่า ชาวเลอุรักลาไวบนเกาะลันตา และ เกาะหลีเป๊ะ มีบรรพบุรุษร่วมกันและเป็นเครือญาติกัน มีการไปมาหาสู่ในช่วงประกอบพิธีกรรมลอยเรือ วิถีชุมชนของชาวเลทั้งสองกลุ่มมีลักษณะที่เรียบง่าย ทั้งการดำรงชีวิตประจำวัน ที่อยู่อาศัย และการแต่งกาย อาศัยฐานทรัพยากรธรรมชาติท้องถิ่นเป็นหลัก การทำประมงถือเป็นอาชีพที่ยึดถือมานาน และชาวเลยังคงยึดมั่นในความเชื่อและประเพณีที่สืบทอดกันมารวมทั้งมีการละเล่นต่างๆ ส่วนผลงานวิจัยของ รินรดา พันธุ์น้อย (2552). ได้ศึกษาเรื่อง “การดำรงอยู่และการปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของประชาชนในสังคมพหุวัฒนธรรม” สัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่แสดงออกเหล่านี้ ล้วนเป็นการสืบทอดและดำรงอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ทั้งสิ้น และในขณะที่เดียวกันก็เชื่อว่าวัฒนธรรมจะคงที่ไม่เปลี่ยนแปลง หากแต่มีการปรับรูปแบบให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ทางสังคมมีการรับเอา และปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมบางอย่างเพื่อให้สังคมส่วนใหญ่ยอมรับ

6. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า การศึกษาการตั้งถิ่นฐานของคนเมืองใน จังหวัดสุราษฎร์ธานี กรณีศึกษาตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1. วิถีชีวิตของคนเมืองใน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในส่วนของคนเมืองในรุ่นหลัง ควรมีการอนุรักษ์ การทำการเกษตร เทคนิคกลวิธีการเพาะปลูกผลไม้ที่มีลักษณะเด่น แตกต่างจากพื้นที่อื่นในจังหวัดสุราษฎร์ธานี แต่การที่จะเปลี่ยนแปลงของคนรุ่นหลังนั้นจะต้องมี การร่วมมือกันเช่น การจัดตั้งกลุ่มในชุมชน ซึ่งในชุมชนก็มีลักษณะเด่นในเรื่องของการปลูกแต่งโมอยู่แล้ว

2. การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ เข้ามาสนับสนุนสาธารณูปโภคและโทรคมนาคมเพื่อให้การดำรงชีวิตของคนในชุมชนสะดวกสบาย

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัย วิถีชีวิต และวัฒนธรรม ของคนเมืองใน ในพื้นที่อื่น ๆ ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

2. ควรมีการศึกษาวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีของคนเมืองในรุ่นใหม่ ว่ามีการสืบทอดจากเดิมเป็นอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

ชูดา จิตพิทักษ์. (2525). *สิ่งที่ศึกษาพฤติกรรมมนุษย์*. สืบค้นจาก [www.Research –System Siam edu>images](http://www.Research-System Siam edu>images),

ณัฐกานต์ งามประดิษฐ์. (2559). *การปรับตัว “คนเมืองใน” สงขลา: มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์*.

รัชชัย ท้องสมุทร. (2558). *วิถีชีวิตชาวใต้*. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

นฤมล ขุนมีชาย. (2553). *รายงานวิจัยชีวิตและวัฒนธรรมชาวเลอุรักลาไวย์แห่งทะเลอันดามัน*. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.

พัชรราวลัย วงศ์บุญสิน. (2553). *การย้ายถิ่น ทฤษฎีและความเป็นไปในเอเชีย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยประชากรศาสตร์.

พวงผกา ประเสริฐศิลป์. (2557). *พื้นฐานวัฒนธรรมไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

เพ็ญพิชชา ชูศรี, อลงกรณ์ อินทร์รักษา และอรอนงค์ ศิวินิล. (2558). *ปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานของประชากรในเขตพื้นที่ ประสบภัยพิบัติดินถล่ม บริเวณหมู่บ้านหน้าถ้ำและหัวเตย ตำบลท่าอุแท อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พวกเพชร สุรัตน์กุล. (2542). *แนวคิดวิถีชีวิต*. สืบค้นจาก www.mancc.ac.th>research.

ยุบลวรรณ ต้นเฮียรรัตน์. (2557). *มนุษย์กับสังคม*. (พิมพ์ครั้งที่ 15). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

สุภัททรา ปิณยะกะแพทย์. (2542). *ประเภทของพฤติกรรม*. สืบค้นจาก www.research-system.siam.edu>images,